

Rašytojas prozininkas, poetas, publicistas, žurnalistas, vertėjas VYGANDAS JUOZAPAS RAČKAITIS gimė 1939 m. sausio 1 d., Kaune.

1946–1950 m. mokėsi Raudondvario (Kauno r.) pradinėje mokykloje. Nuo 1950 m. augo pas močiutę Gulbiniškių kaime (Vilkaviškio r.) ir 1950–1957 m. baigė Pilviškių (Vilkaviškio r.) vidurinę mokyklą. 1957–1962 m. studijavo Vilniaus universiteto Istorijos ir filologijos fakultete lietuvių kalbą ir literatūrą. Mokykliniais ir studijų metais bendradarbiavo spaudoje – laikraščiuose ir žurnale vaikams „Genys“, rašė pasakėčias. 1962–1963 m. V. Račkaitis dirbo Merkinės (Varėnos r.) vidurinėje mokykloje lietuvių kalbos ir literatūros mokytoju. Nuo 1963 m. iki šiol jis gyvena ir kuria Anykščiuose. 1963–1987 m. V. Račkaitis dirbo Anykščių rajono laikraščio „Kolektyvinis darbas“ redakcijoje: 1963–1965 m. – skyriaus vedėju, 1965–1987 m. – atsakinguoju sekretoriumi. Jis domėjosi kultūros paveldu, gamtos įvairove ir paminklais, rengė publikacijų ciklus šiomis temomis. 1987–1989 m. jis buvo laisvas kūrybinis darbuotojas, rinko medžiagą apie rašytoją L. Didžiulienę-Žmoną ir jos kūrybinį palikimą.

1991–2009 m. jis buvo Kauno įmonės „Naujasis amžius“ savaitraščio vaikams „Kregždutė“ redaktorius, 1991–2003 m. – A. Baranausko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialinio muziejaus kultūros istorijos leidinio „Anykščiai“ redaktorius, kol šie leidiniai nustojo eiti.

V. Račkaitis parašė ir išleido knygas:

- 1974 m. – „Keturiasdešimtuojų meridianu“ (su Milda Telksnyte, kelionių reportažų rinkinys).
- 1978 m. – „Šventaja“ (su M. Telksnyte, kraštotyrinė kelionių apybraiža).
- 1980 m. – „Ten, kur Merkys“ (kraštotyrinė kelionių apybraiža).
- 1982 m. – „Kas čia žydi“ (vaizdeliai vaikams).
- 1983 m. – „Dubysa“ (su M. Telksnyte, kraštotyrinė kelionių apybraiža).
- 1984 m. – „Pavasario žvanguliai“ (vaizdeliai vaikams).
- 1985 m. – „Miško etiudai“ (gamtos miniatiūros).
- 1986 m. – „Į aukštą kalną“ (su M. Telksnyte, biografinė apybraiža apie Joną Biliūną, pataisytas ir papildytas leidimas – 2008 m.).
- 1991 m. – „Atminties medis“ (su M. Telksnyte, miniatiūros ir meditacijos).
- 1992 m. – „Skėtis drugeliui“ (apsakymėliai vaikams), „Pokario istorijos“ (beletrizuoti atsiminimai).
- 1995 m. – „Nevežiu ir jo pakrantėmis“ (su M. Telksnyte, kraštotyrinė kelionių apybraiža).
- 1996 m. – „Mūsų Anykščiai“ (su M. Telksnyte, kraštotyrinė literatūrinė apybraiža).
- 2001 m. – „Latavos etiudai“ (gamtos miniatiūros).
- 2002 m. – „Atodangos“ (eilėraščiai).
- 2004 m. – „Kaip lašas mariose...“ (su M. Telksnyte, biografinė knyga apie Liudviką Didžiulienę-Žmoną).
- 2005 m. – „Kunigas Bronius Strazdas“ (sudarė kartu su M. Telksnyte, biografinis straipsnių rinkinys), „Čia liko mano širdis... : anykštėnai apie Anykščius“ (atsiminimų rinkinys, parengė kartu su Rasa Bražėnaite ir M. Telksnyte).
- 2006 m. – „Bėga vėjas miškais“ (eilėraščiai ir miniatiūros).
- 2007 m. – „Devynžiedė“ (etiudų romanas).
- 2009 m. – „O saule žeme...“ (impresijos), „Daumanto kalavijas“ (su M. Telksnyte, istorinis romanas), „Kamanė Dūzgalė“ (su M. Telksnyte, animalistinė apysaka vaikams).
- 2011 m. – „Nuo rudens lig rudens“ (eilėraščiai).
- 2012 m. – „Ir mes čia buvom...“ (su M. Telksnyte, dokumentinė proza).

2013 m. – „Mano Gulbiniškiai : iš vaikystės atsiminimų“.

2014 m. – „...ir neramu tapo“ (su M. Telksnyte, biografinė apysaka apie Antano Baranausko vaikystę ir jaunystę).

2016 m. – „Užuoganos“ (trumpoji proza ir eilėraščiai).

V. Račkaitis kartu su M. Telksnyte parengė ir išleido L. Didžiulienės-Žmonos „Raštų“ dvitomį (1996, 1998 m.).

Iš bulgarų ir rusų kalbų V. Račkaitis išvertė ir išleido: 1964 m. – V. Nestoika „Saulės zuikučių šalyje“ (apysaka-pasaka vaikams). 1971 m. – J. Jovkov „Balkanų legendos“. 1973 m. – B. Rainov „Geriausias oras – dargana“ (nuotykių romanas). 1976 m. – V. Goliavkin „Arfa ir boksas“ (romanas). 1977 m. – E. Stanev "Persikų vagis. Tirpstant šerkšnui" (apysakos). 1979 m. – E. Manov „Galaktikos baladė“ (fantastinis romanas). 1981 m. – L. Michailova „Atidėtas startas“ (apysaka), Nikolai Chaitov „Laukiniai apsakymai“. 1983 m. – P. Vežinov „Naktį baltais žirgais“ (romanas). 1984 m. – L. Stojanov „Sidabrinės pulkininko vestuvės. Cholera“ (romanas ir apysaka). 1987 m. – N. Chaitov „Baimė. Medis be šaknų“ (apsakymai), „Bulgarų novelės“ (su kitais vertėjais), D. Fučedžijev „Žalioji dykumos žolė“ (romanas). 1991 m. – P. Vežinov „Svarstyklės“ (romanas). 1995 m. – F. Weiser „Kalnų šviesa“ (apysaka).

Lietuvos Atgimimo laikotarpiu V. Račkaitis dalyvavo Lietuvos Sąjūdžio veikloje, 1988–1989 m. ir 1991–1993 m. buvo Sąjūdžio Anykščių rajono tarybos narys, 1991–1992 m. – Sąjūdžio Anykščių rajono tarybos pirmininkas. Apie dešimtmetį, iki 2001 m., jis buvo Lietuvos krikščionių demokratų partijos narys, iki 2007 m. buvo Anykščių rajono visuomeninės kultūros tarybos narys. Jis yra Pasaulio anykštėnų bendrijos Anykščių kolegijos narys (nuo 2005 m.).

V. Račkaitis buvo apdovanotas Teresės Mikeliūnaitės Anykščių kultūros premija (2001 m.). Jis apdovanotas Pasaulio anykštėnų bendrijos medaliu (2016 m.).

2009 m. rašytojui ir publicistui V. Račkaičiui suteiktas Anykščių rajono garbės piliečio vardas už ilgametę kūrybinę veiklą, Anykščių krašto gamtos ir žymių anykštėnų pristatymą Lietuvai knygose bei publicistikoje.

Prieiga per internetą: <http://www.anykstenai.lt/asmenys/asm.php?id=301>